

Zijn Natuurpunt en landeigenaars partners of rivalen?

nieuws

Natuurpunt en de private landeigenaars verenigd door Landelijk Vlaanderen hebben elkaar (voorlopig?) nog niet gevonden in het gezamenlijk beheer van de Vlaamse natuur. De eigenaarsvereniging nam deze week de verdediging van het nieuwe natuurdecreet op zich. Daarin voelt het eindelijk erkenning voor de inspanningen die eigenaars doen om op eigen initiatief natuur te beheren. Natuurpunt kreeg een veeg uit de pan voor de campagne die het voert onder de noemer 'Red de natuur in je buurt'. De natuurorganisatie bijt van zich af, maar steekt tegelijkertijd ootmoedig de hand uit om "in de geest van het nieuwe decreet" de krachten te bundelen voor meer kwaliteitsvolle natuur in Vlaanderen. "Want dat is hoognodig", klinkt het.

🕒 1 OKTOBER 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:23

Lees meer over:

natuur

Natuurpunt en de private landeigenaars verenigd door Landelijk Vlaanderen hebben elkaar (voorlopig?) nog niet gevonden in het gezamenlijk beheer van de Vlaamse natuur. De eigenaarsvereniging nam deze week de verdediging van het nieuwe natuurdecreet op zich. Daarin voelt het eindelijk erkenning voor de inspanningen die eigenaars doen om op eigen initiatief natuur te beheren. Natuurpunt kreeg een veeg uit de pan voor de campagne die het voert onder de noemer 'Red de natuur in je buurt'. De natuurorganisatie bijt van zich af, maar steekt tegelijkertijd ootmoedig de hand uit om "in de geest van het nieuwe decreet" de krachten te bundelen voor meer kwaliteitsvolle natuur in Vlaanderen. "Want dat is hoognodig", klinkt het.

Eerder deze week gaven we ruchtbaarheid aan de onvrede die bij de private landeigenaars heerst over de manier waarop natuurverenigingen – om Natuurpunt niet te noemen – communiceren over het nieuwe natuurbeleid. Hun belangenvereniging, Landelijk Vlaanderen, ziet in de campagne 'Red de natuur in je buurt' een aanval van Natuurpunt op het Vlaamse natuurbeleid. En interpreteert het dus ook als een aanval op het principe dat private eigenaars net zo goed als Natuurpunt aanspraak kunnen maken op beheer- en aankoopsubsidies.

"Een groot misverstand", reageert Natuurpunt, "want de campagne die eindigde met de overhandiging van 81.000 handtekeningen aan minister Schauvliege was niet gericht tegen het nieuwe natuurdecreet. Wel was het een oproep aan de minister om kansen te blijven bieden voor grote en kleine natuurgebieden die niet op Europese lijsten staan, maar die vaak wel een belangrijke ecologische en maatschappelijke functie vervullen."

Gelet op de grote uitdaging die de Europese natuurdoelstellingen voor Vlaanderen vormen, opteert de minister er voor om prioriteit te geven aan de Europees waardevolle natuur. "Dat is nodig maar het mag niet betekenen dat alle andere natuur – circa een derde van onze natuurgebieden – daardoor in de kou wordt gezet", klinkt het bij Natuurpunt. Voor de vereniging is natuur op

wandelafstand van elke Vlaming een belangrijk aandachtspunt. “Daarom zetten we ook in op de uitbouw van wandelnetwerken en bezoekerscentra.”

Die openstelling is naar verluidt een sterk punt van de natuur die aangekocht wordt met publieke middelen en beheerd wordt door Natuurpunt. Dat kan je niet, of niet in dezelfde mate, verwachten van private natuureigenaars. Wat je volgens Natuurpunt wel mag verwachten is dat er tegenover de gemeenschapsmiddelen waarop zij in de toekomst makkelijker aanspraak kunnen maken een kwaliteitsgarantie voor de beheerde natuur staat. “Zelf beheren we niet vrijblijvend wat natuur. We zijn gebonden aan doelen, zowel ecologische als maatschappelijke. We werken met beheerplannen die geënt zijn op de Europese natuurdoelstellingen en rekenen er op dat ook de nieuwe spelers in het natuurbeheer het grotere plaatje goed voor ogen houden.”

Landelijk Vlaanderen liet tegenover de pers uitschemeren dat natuurbeheer jarenlang exclusief was weggelegd voor natuurorganisaties en de overheid. Dat klopt volgens Natuurpunt niet. “Ook private eigenaars konden in het verleden al een beroep doen op beheersubsidies. Subsidieaanvragen zoals door de Antwerpse Zoo en de KU Leuven bewijzen dit. Dat de leden van Landelijk Vlaanderen er geen beroep op deden, kan vele redenen hebben. In elk geval wordt het voor hen eenvoudiger om beheersubsidies te bekomen. Ook aankoopsubsidies zullen mogelijk worden voor iedereen. Natuurpunt is voorstander van dat principe: hoe meer kwaliteitsvolle natuur er bijkomt, hoe beter. We kunnen de krachten bundelen in ons streven naar meer natuur in Vlaanderen.”

Voorts meldt Landelijk Vlaanderen dat natuurverenigingen in het verleden “grote maar ook kleine stukken grond aankochten zonder kader of visie, maar met overheidsgeld”. Ook dat klopt niet, vernemen we van Natuurpunt. “Bij elke aankoop moet je een gefundeerde visie en een aanvraag tot erkenning voorleggen aan de minister van Natuur. Voor de uiteindelijke beslissing baseert de minister zich op deze visie en het bijbehorende visiegebied dat is afgebakend door de overheid.”

“Daarenboven konden de natuurverenigingen in de ruime omgeving rond de door hen aangekochte percelen een recht van voorkoop opleggen aan eigenaars in de buurt. Die perimeter in de omgeving konden zij zelf vrij bepalen, zonder richtlijnen, criteria of overleg”, zo verklaarde Landelijk Vlaanderen. “Pertinent onjuist”, weerlegt Natuurpunt, “want alleen de overheid heeft een voorkooprecht, en dat enkel in de groene ruimtelijke bestemmingen in een goedgekeurd visiegebied.” Natuurpunt zelf heeft slechts in één specifiek geval voorkooprecht: bij percelen die de vereniging al huurt. In de hele geschiedenis van Natuurpunt is dat recht slechts een vijftal keer uitgeoefend.

Landelijk Vlaanderen geeft aan dat het “dure natuurbeleid” van de laatste jaren niet geholpen heeft om de Vlaamse natuur in een gunstige staat te brengen. Duur is volgens Natuurpunt relatief als je weet dat slechts 0,3 procent van de Vlaamse begroting naar natuurbeleid gaat, “maar de weg is inderdaad nog lang”. Natuurpunt vraagt om oog te hebben voor wat in het verleden wél gewerkt heeft en citeert daarvoor uit het rapport ‘[Biodiversiteit in Vlaanderen](#)’: “Terwijl de natuur overal in Vlaanderen achteruitboert, houdt ze stand in de reservaten.”

Gelet op de kloof die er gaapt tussen de toestand van de natuur in Vlaanderen en de doelstellingen is de weg naar een gezonde natuur nog lang. “Laten we de uitdaging aangaan om daar samen aan te werken”, besluit Natuurpunt. Het heeft er dus alle schijn van dat er een gezonde concurrentie komt om de schaarse overheidsmiddelen voor natuurbeheer. Natuurpunt heeft er geen moeite mee dat er nieuwe spelers zijn die zich met natuurbeheer gaan bezig houden en ziet het integendeel als een kans om de lat voor natuur hoger te leggen.

Anderzijds wil Hendrik Moeremans namens Natuurpunt wel benadrukken dat hun op vrijwilligers gebaseerd model van natuurbeheer niet levensvatbaar is zonder de ruggensteun vanuit de overheid. Een goede begeleiding van de vele vrijwilligers van Natuurpunt vergt immers mensen en middelen, net zoals de openstelling van natuur voor het grote publiek. “Van de subsidies die naar Natuurpunt gaan, zullen dus zowel de natuurwaarden in Vlaanderen als de bezoekers van natuurgebieden profijt hebben”, verzekert Moeremans.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

🗨️ screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

🦋 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra